

Stadsrevisionen sammanfattar granskningen av verksamhetsåret 2024

Innehåll

Förord av ordförande.....	1
Granskning av verksamheterna	2
Kritik riktas till Förvaltnings AB Framtiden.....	3
Kritik riktas till grundskolenämnden.....	4
Kritik riktas till inköps- och upphandlingsnämnden	5
Kontroll och uppföljning av privata utförare	6
Arbetet med trygghet och studiero	7
Stadens styrning och samordning av digital utveckling och förvaltning	8
Högt vatten – styrning och uppföljning av Göteborgs Stads arbete med högvattenskydd...	10
Personssäkerhet för förtroendevalda.....	11
Arbetet mot våld i nära relationer	12
Förebyggande arbete mot undernäring inom hemtjänsten.....	13
Rektorernas förutsättningar.....	14
Systematiskt brandskyddsarbete	15
Intern styrning och kontroll vid utbetalning av ekonomiskt bistånd	16
Informationssäkerhet.....	17
Säkerhet och beredskapsplanering.....	18
Säkerhets- och trygghetsarbetet inom koncernen Turism, kultur och evenemang samt vid biblioteken.....	19
Personssäkerhet för trygghetsvårdar.....	20
Stadsrevisionen har även granskat	22
Göteborgs Stads årsredovisning 2024.....	22
Uppföljning av kritik från 2022 och 2023	23
Stadsrevisionen i Göteborgs Stad	27
Förtroendevalda revisorer	27
Revisorernas granskning	27
Rapportering och kommunikation	28
Språkbruk och revisionstermer.....	28

Förord av ordförande

I den här årsredogörelsen sammanfattar stadsrevisionen den granskning som vi genomfört under revisionsåret 2024. Granskningarna visar att stadens nämnder och bolag i allt väsentligt bedriver en ändamålsenlig verksamhet men att det finns förbättringsområden. Revisionskritik riktas till två nämnder och ett bolag.

Ekonomistyrning, inköp och upphandling och kontroll och uppföljning av privata utförare är några av de områden som stadsrevisionen har granskat under 2024. Vår granskning har också uppmärksammat olika delar av stadens säkerhetsarbete. Detta mot bakgrund av det försämrade säkerhetsläget och den otrygghet som dessvärre präglar samhället. Stadsrevisionen kommer, utifrån vår revisionsplan för 2025, att fortsätta granska stadens säkerhets- och trygghetsarbete i olika former. Kvaliteten inom socialtjänsten och måluppfyllelsen i skolan är exempel på andra områden som kommer att belysas i kommande granskningar.

I de flesta fallen bedömer vi att stadens nämnder och bolag bedriver ändamålsenlig verksamhet, men att det finns förbättringsområden. I några fall visar emellertid granskningarna på så omfattande brister att vi förtroendevalda revisorer lämnar revisionskritik. I år riktar vi kritik till Förvaltnings AB Framtiden, grundskolenämnden och nämnden för inköp och upphandling. Skälen till revisionskritiken går att läsa i denna årsredogörelse samt i revisions- och granskningsredogörelserna för verksamheterna.

Under 2024 tillträdde Andreja Sarcevic som revisionsdirektör. Andreja var tidigare avdelningschef för en av revisionskontorets revisionsavdelningar och har lång erfarenhet som kommunal yrkesrevisor i Göteborgs Stad. Vi förtroendevalda revisorer, och jag som ordförande, ser fram emot ett fortsatt gott samarbete med Andreja och övriga chefer och medarbetare vid revisionskontoret.

För att upprätthålla förtroendet för revisionen och stärka kvaliteten i granskningsarbetet medverkar revisionskontoret i ett samarbete för extern kvalitetskontroll, tillsammans med revisionskontoren vid de största kommunerna och regionerna. Kvalitetskontroller genomförs årligen, där kon-

Foto: Lo Birgersson

toren kontrollerar kvaliteten i varandras granskningsarbeten utifrån särskilda teman. De externa kvalitetskontrollerna bidrar bland annat till att säkerställa att granskningen bedrivs i enlighet med god revisionssed i kommunal verksamhet.

För oss kommunala revisorer var 2024 det andra året som vi hade att förhålla oss till den nya standarden för kommunal räkenskapsrevision (KISA). Den nya standarden medför bland annat att granskningen av delårs- och årsredovisning samt intern kontroll inom väsentliga processer utgår ifrån stadens räkenskaper i stället för att, som tidigare, bygga nerifrån och upp utifrån nämndernas redovisning. Den innebär också att de auktoriserade revisorerna som gör granskningen avgör vilka nämnder som ska prioriteras och vilka områden som ska uppmärksammas. För att få en allsidig granskning av nämnderna kan stadsrevisionen behöva utöka sin granskning av intern kontroll till att också inkludera väsentliga processer i nämndernas ekonomi.

Jonas Ransgård, ordförande

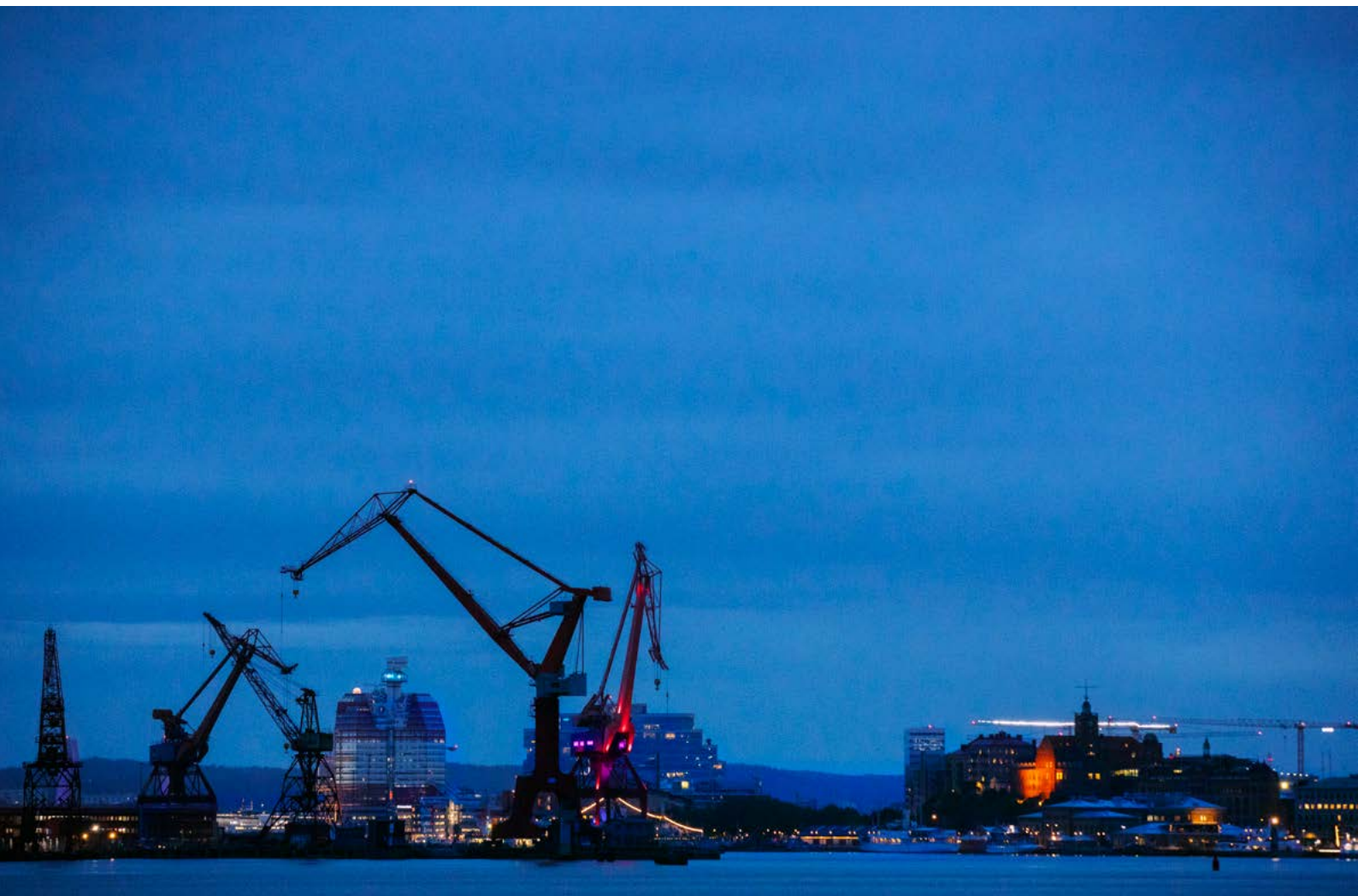
Granskning av verksamheterna

Alla kommunala nämnder och styrelser i Göteborgs Stad ansvarar för att deras verksamheter bedrivs enligt de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har beslutat om. De ansvarar också för att följa de nationella regelverk som i stor utsträckning styr verksamheterna. Revisorerna prövar om verksamheterna sköts på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

All granskning utgår ifrån en revisionsplan som revisorerna beslutar om varje år. Med utgångspunkt i den tar revisorerna fram granskningsplaner för kommunstyrelsen, nämnderna och bolagen. Revisorerna beslutar även om projektplaner för projektgranskningar, som ofta innefattar flera nämnder och bolag.

I begreppet *granskning* ingår grundläggande granskning, fördjupad granskning, projektgransk-

ning, granskning av delårsrapporter och granskning av årsredovisningen. Den grundläggande granskningen omfattar bland annat måluppfyllelse samt intern styrning och kontroll. Fördjupade granskningar och projektgranskningar genomförs där vår riskanalys visar att den grundläggande granskningen inte kommer att vara tillräcklig.

Kritik riktas till Förvaltnings AB Framtiden

Stadsrevisionen har under året granskat bolagets hantering av ärendet Karlastaden. Ärendet innebar att Framtiden per januari 2024 förvärvade paketerade fastigheter i Karlastaden. Affärens köpeskilling uppgick till cirka en miljard kronor. Grundaffären bestod av två kvarter som förvärvades till 100 procent. Därutöver förvärvades även 74 procent av ytterligare fyra kvarter där säljaren har option på att köpa tillbaka dessa så kallade samägda kvarter. Om säljaren inte nyttjar optionen är det Framtidens huvudsakliga intention att deras andel ska säljas vidare på marknaden.

Ärendeberedningen borde ha utvecklats

Ägardirektivet ger Framtiden rätt att förvärva och avyttra fastigheter paketerade i bolag. Därmed anser stadsrevisionen att affären i sig inte var en principiell fråga. Affären innebar inte heller en ny inriktning eller start av verksamhet inom ett nytt affärs- eller verksamhetsområde. Vidare kan inte investeringen sägas påverka bolagets långsiktiga ekonomi i relation till Framtidens totala balansomslutning. Däremot innehöll affären delar som innebar förvärv av aktier i delägda bolag, något som enligt ägardirektivet är en principiell fråga för fullmäktige med hänsyn till andelsförhållandena. Här menar vi att Framtidens beredning var otillräcklig då det saknades ett resonemang kring hur denna del av affären förhöll sig till bedömningen av ärendets principiella beskaffenhet som helhet. Stadsrevisionen menar att Framtidens värdering av affärens principiella beskaffenhet inte har belysts utifrån alla relevanta krav i bolagets ägardirektiv.

Informationshanteringen var tveksam

Framtidens informationshantering i ärendet Karlastaden har skötts på ett tveksamt sätt. Om bolaget gör bedömningen att en fråga inte är av principiell beskaffenhet finns det inga krav på att informera moderbolaget i särskild ordning. Trots bedömningen att frågan inte var principiell valde Framtiden ändå att informera ett antal personer,

däribland Stadshus vd, lekmannarevisorerna och kommunstyrelsens ordförande (tillika ordförande i Stadshus). Bolagets hantering av informationen om affären och motiveringen till hanteringen bedömer revisionskontoret som tveksam av flera skäl. Givet att affären både omgärdades av affärssekretess och insiderlagstiftning borde bolaget ha delat informationen med större försiktighet. Stadsrevisionen menar också att informationen om affären har delats på ett inkonsekvent sätt då vissa ledamöter i externa instanser, men inte andra, fick ta del av information om affären. Sammantaget kan vi konstatera att denna informella hantering avviker från gängse arbetssätt och att agerandet indikerar att Framtiden inte värderade affären som vilken annan affär som helst. Stadsrevisionen ser allvarligt på den avvikande informationshanteringen eftersom vi menar att bolagets agerande både riskerar att bryta mot sekretessbestämmelser och medför risk för förtroendeskada för såväl bolaget som staden.

Bedömning

Med utgångspunkt i revisionskontorets bedömning att bolagets beredning av ärendet Karlastaden borde ha utvecklats med hänsyn till frågan om ärendets principiella beskaffenhet och att bolagets informationshantering i ärendet har skötts på ett informellt och tveksamt sätt riktar lekmannarevisorerna kritik till bolagets styrelse och verkställande direktör i form av *en erinran*. Från kritiken undantas de ledamöter som inte ingick i styrelsen vid tidpunkten för ärendets beredning.

Mer om granskningen

Läs mer om granskningen i granskningsredogörelsen för Förvaltnings AB Framtiden 2024.

Kritik riktas till grundskolenämnden

Den grundläggande granskningen visade på allvarliga brister i grundskolenämndens beslutsfattande avseende fullmäktiges kompletteringsbudget.

Fick inte ta del av höjningen samtidigt som de kommunala skolorna

När kompletteringsbudgeten skulle fördelas beslutade nämnden att 90 miljoner kronor skulle gå till elevpengen för att kompensera skolenheternas ökade kostnader för pensioner. Fristående huvudmän skulle få möjlighet att äska motsvarande medel om de kunde styrka att de hade haft liknande kostnadsökningar. Förvaltningsdirektören lämnade en anteckning i protokollet om att beslutet inte var förenligt med skollagen och innebar många risker. Beslutet om kompletteringsbudgeten överklagades till förvaltningsrätten men nämnden valde ändå att verkställa beslutet. Även detta beslut överklagades.

Nämndens beslut var olagliga enligt förvaltningsrätten

Förvaltningsrätten bedömde att båda besluten var olagliga och skulle upphävas. Det första stred mot skollagens bestämmelser om bidrag till fristående huvudmän.

Nämnden får inte kräva att de ska styrka sina kostnader eller fördela bidraget vid en senare tidpunkt än den då de kommunala skolorna skulle få ta del av tillskottet. Det andra beslutet stred mot kommunallagens bestämmelser om att ett beslut inte får verkställas innan det har vunnit laga kraft om särskilda skäl talar mot det. Nämnden valde att inte överklaga domen, men i ett yrkande från den politiska majoriteten framgick att nämnden med sitt agerande försökt ”belysa hur skadat skolsystemet är och att behovet av reformer för ökad rättvisa är trängande”.

Konsekvenser av nämndens agerande

Nämndens hantering av kompletteringsbudgeten innebar att utbetalningen fördröjdes, vilket drabbade både den egna verksamheten och de fristående huvudmännen. I stället för en långsiktig

planering för att höja undervisningens kvalitet blev det tillfälliga lösningar med vikarier och visstidsanställda. Enligt förvaltningen har hanteringen också lett till irritation från de fristående huvudmännen och till att förtroendet för nämnden har skadats.

Bedömning

Stadsrevisionens bedömning är att nämnden på ett väsentligt sätt har brustit i sitt ansvar genom att inte följa skollagen och kommunallagen. Det handlar dels om beslutet hur kompletteringsbudgeten skulle fördelas, dels om beslutet att verkställa utbetalningen innan beslutet hade vunnit laga kraft. Stadsrevisionen bedömer att nämnden i båda fallen varit medveten om att besluten inte var lagenliga.

Motivet till nämndens agerande har varit att den är kritisk till nuvarande reglering för bidrag till fristående huvudmän och att nämnden har velat belysa behovet av reformer. Detta åligger inte nämnden. En kommunal nämnd ska följa vad som är föreskrivet i lag, förordning och bindande föreskrifter i sitt uppdrag. Nämnden har därmed åsidosatt vad som åligger den enligt lag och har brustit i efterlevnad av det egna reglementet. Stadsrevisionen bedömer att nämndens hantering av frågan har skadat

- tredje part genom att de fristående huvudmännen inte har behandlats objektivt och lika
- verksamheten (både den egna och de fristående huvudmännen), vilket i förlängningen har riskerat att påverka utbildningens kvalitet
- förtroendet för staden.

Med utgångspunkt i revisionskontorets bedömning och mot bakgrund av bristerna riktar revisorerna kritik mot grundskolenämnden i form av *en anmärkning*. De ledamöter som reserverat sig mot nämndens beslut eller som inte tjänstgjorde vid beslutstillfället undantas från kritiken.

Mer om granskningen

Läs mer om granskningen i revisionsredogörelsen för grundskolenämnden 2024.

Kritik riktas till inköps- och upphandlingsnämnden

Den granskning som har genomförts av nämndens verksamhet under 2024 visar på allvarliga brister i nämndens beslutsfattande. I granskningen framkom att nämnden fattat ett beslut om bojkott av varor som enligt förvaltningsrätten var i strid med kommunallagen.

Nämnden beslutade om att sluta köpa in produkter från vissa stater

Nämnden beslutade på sitt sammanträde den 13 juni 2024 att bojkotta varor från vissa stater. Förvaltningsdirektören lämnade en anteckning till protokollet med innebörden att det fanns en risk för att det föreslagna beslutet var i strid med kommunallagen på grund av att det är ett område som staten ansvarar för. Ingen ytterligare utredning av om beslutet kunde var i strid med kommunallagen begärdes av nämnden.

Beslutet överklagades till förvaltningsrätten

Beslutet om bojkott överklagades till förvaltningsrätten som meddelade sin dom den 12 september 2024. Förvaltningsrätten bedömde att det framstod som att syftet med beslutet var att manifesteras sitt ogillande av vissa – av nämnden valda – staters agerande, snarare än att få till en ändamålsenlig upphandling. Rätten bedömde att beslutet i sin helhet får anses utgöra en tydlig opinionsyttring på det utrikespolitiska området. Enligt förvaltningsrätten är opinionsyttringar inom det utrikespolitiska området normalt angelägenheter som ankommer på staten och inte på kommuner.

Förvaltningsrätten bedömde att nämndens beslut var olagligt

Förvaltningsrättens dom innebar att beslutet om bojkott inte var lagenligt, att nämnden överskred sina befogenheter och att beslutet skulle upphävas.

Bedömning

Revisorerna prövar årligen om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt sätt. Att en verksamhet är ändamålsenlig innebär bland annat att den

lever upp till gällande lagstiftning. Förvaltningsrätten fastställde i sin dom att nämndens beslut om bojkott den 13 juni 2024 ligger utanför de områden som en kommun har rätt att agera i och därmed inte är förenligt med gällande lagstiftning.

Enligt förvaltningslagen är en av grunderna för en god förvaltning legalitetsprincipen. Den innebär att en nämnd bara ska vidta åtgärder som har stöd i lag eller annan rättsordning. Stadsrevisionens bedömning är att nämndens beredning av ärendet inte var tillräcklig. När förvaltningsdirektören påtalade att det beslut som nämnden var på väg att fatta skulle kunna vara olagligt så borde nämnden ha begärt att få lagligheten i ärendet bedömd av förvaltningen och inte riskerat att åsidosätta förvaltningslagens krav på att fatta beslut som ligger inom gällande rättsordning.

Nämndens beslut och hantering av ärendet riskerar, utöver att det inte var i enlighet med gällande lagstiftning, att ha skadat förtroendet för nämndens utövande av uppdraget enligt reglementet. Att inte utöva den offentliga makten på ett rättssäkert sätt riskerar enligt stadsrevisionens bedömning att inverka allvarligt på allmänhetens förtroende inte bara för nämndens, utan också för Göteborgs Stads verksamhet.

Med utgångspunkt i revisionskontorets bedömning och mot bakgrund av ovanstående brister riktar revisorerna kritik mot inköps- och upphandlingsnämnden i form av *en anmärkning*. De ledamöter som reserverat sig mot nämndens beslut eller som inte tjänstgjorde vid beslutstillfället undantas från kritiken.

Mer om granskningen

Läs mer om granskningen i revisionsredogörelsen för inköps- och upphandlingsnämnden 2024.

Kontroll och uppföljning av privata utförare

Under året har stadsrevisionen granskat kontroll och uppföljning av privata utförare. Granskningen omfattade nämnden för funktionsstöd, inköps- och upphandlingsnämnden, socialnämnden Sydväst och äldre samt vård- och omsorgsnämnden. Syftet var att bedöma om nämnderna har en ändamålsenlig kontroll och uppföljning av privata utförare.

Förutsättningarna för att bedriva ett ändamålsenligt brottsförebyggande arbete varierar

Inköps- och upphandlingsnämnden genomför upphandlingar av privata utförare. Genom kombinationen av en avtalskonstruktion med viten vid förekomst av avvikelser och systematiska uppföljningar av privata utförare bedrivs ett ändamålsenligt kontroll- och uppföljningsarbete. Nämnden bör dock uppmärksamma socialnämnderna om att sekretesshanteringen av de privata utförarnas fakturor försvårar kontroller av dels korrektheten av inbetalda provisioner, dels till vilka ramavtal de hör.

När det gäller nämnden för funktionsstöd granskades insatsen personlig assistans. Det konstaterades att förutsättningarna för att bedriva ett brottsförebyggande arbete var begränsade. Bland annat för att det saknas ett avtalsförhållande med den privata utföraren och för att det föreligger sekretesshinder för informationsutbyte.

I granskningen av socialnämnden Sydväst ingick insatserna konsulentstött familjehems- vård och skyddat boende. Granskningen visade att nämnden i samverkan med Spink¹ har systematiska arbetssätt för att motverka välfärdsbrott. Utvecklingsmöjligheter noterades när det gäller legitimationskontroller vid verksamhetsbesök och verifikation av utförarnas eget kvalitetsarbete.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden har inom ramen för hemtjänst enligt lagen om valfrihet i huvudsak en ändamålsenlig kontroll och

uppföljning. Nämnden behöver dock utreda förutsättningarna för att ändra systemet för fakturakontroller, alternativt avsätta ytterligare resurser så att kontroller kan genomföras med tillräcklig flexibilitet.

Bedömning

Den samlade bedömningen är att de granskade nämnderna i huvudsak har en ändamålsenlig kontroll och uppföljning av privata utförare. Samtidigt är bedömningen att nämnderna har olika förutsättningar för att kunna bedriva ett effektivt och ändamålsenligt arbete med att systematiskt motverka välfärdsbrott.

Bedömningen är att det finns en risk för att nämnderna tolkar regelverket för sekretess och dataskydd alltför restriktivt. Stadsrevisionen bedömer därför att nämnden för funktionsstöd och äldre samt vård- och omsorgsnämnden bör utreda om tillämpningen av sekretessregler är alltför restriktiv. Rekommendationer lämnades till nämnden för funktionsstöd och äldre samt vård- och omsorgsnämnden.

Mer om granskningen

Läs mer om granskningen i revisionsrapporten *Kontroll och uppföljning av privata utförare*, 2024-06-12, samt i revisionsredogörelserna för de granskade nämnderna 2024.

¹ Göteborgs Stads samlade placerings- och inköpsfunktion (Spink) ligger organisatoriskt under socialnämnden Sydväst men arbetar på uppdrag av samtliga placerande nämnder.

Arbetet med trygghet och studiero

Enligt skollagen ska alla elever tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Kort sagt: ingen ska behöva vara rädd i skolan och eleverna ska ha goda möjligheter att koncentrera sig på sitt skolarbete.

Stadsrevisionen har granskat grundskolenämndens och utbildningsnämndens arbete med trygghet och studiero. Syftet var att bedöma om nämnderna bedrev ett ändamålsenligt arbete med att tillförsäkra eleverna i grund- och gymnasieskolan en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Både det förebyggande och det åtgärdande arbetet behöver utvecklas

Av granskningen framkom att åtgärder för en ekonomi i balans hade påverkat det förebyggande arbetet. Färre vuxna (som skolvärddar, elevassistenten och rastvakter), större klasser och mindre resurser till stödinsatser hade försämrat både tryggheten och studieron. Även elevhälsans förebyggande arbete hade nedprioriterats.

När det gällde trygghetsarbetet involverade det oftast all skolpersonal och ingick på ett systematiskt sätt i värdegrundsarbetet. Däremot framgick att personalen inte alltid anmälde till rektorn om det förekom kränkningar mot elever. Ansvar för studieron lades oftast på den enskilde läraren och många gånger saknades ett gemensamt skolövergripande arbete.

Disciplinära åtgärder kan vidtas vid bristande trygghet och studiero. Det handlar om personalens befogenhet att ingripa fysiskt, att visa ut elever, ge kvarsittning, ge skriftlig varning, placera om och stänga av elever samt omhänderta föremål.

Det fanns personal som var osäkra på när de får ingripa fysiskt mot en elev för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. Utvisning ur undervisningslokalen och omhändertagande av föremål dokumenterades sällan. En rektor i grundskolan hade också beslutat att stänga av en elev utan att dokumentera beslutet

och utan att informera socialnämnden och huvudmannen.

Uppföljningen av arbetet med studiero kan utvecklas

Trygghetsarbetet följdes upp och utvärderades på ett huvudsakligen systematiskt sätt. Arbetet med studiero följdes inte upp på ett lika systematiskt sätt. Det fanns skolenheter som saknade dokumenterade uppföljningar.

Bedömning

Stadsrevisionen bedömer att nämndernas systematiska förebyggande arbete med trygghet och studiero behöver utvecklas. Vi bedömer att bristerna är större i arbetet för att skapa studiero än i arbetet med att skapa trygghet. Nämnderna behöver också se till att personalen anmäler alla händelser som kan vara en kränkning mot en elev.

Stadsrevisionen bedömer att nämnderna delvis har säkerställt att adekvata åtgärder vidtas vid bristande trygghet och studiero. Båda nämnderna behöver se till att rektorernas och personalens kunskap om regelverket ökar samt att utvisning ur undervisningslokalen och omhändertagande av föremål dokumenteras.

Avstängning av en elev är den mest ingripande disciplinära åtgärden som kan vidtas. Stadsrevisionen bedömer att grundskolenämnden behöver se till att sådana beslut följer skollagens krav. Vi ser allvarigt på att en av rektorerna fattat ett beslut om avstängning av elev utan att det vare sig dokumenterats eller att socialnämnden och huvudmannen informerats.

Vidare är stadsrevisionens bedömning att arbetet med trygghet i huvudsak följs upp och utvärderas på ett systematiskt sätt men att uppföljningen av studieron kan utvecklas.

Rekommendationer lämnades till båda nämnderna.

Mer om granskningen

Läs mer om granskningen i revisionsrapporten *Granskning av arbetet med trygghet och studiero*, 2024-09-24.

Stadens styrning och samordning av digital utveckling och förvaltning

Stadsrevisionen har granskat stadens styrning och samordning av digital utveckling och förvaltning. Granskningen omfattade kommunstyrelsen, nämnden för Intraservice, socialnämnden Nordost och stadsbyggnadsnämnden. Syftet med granskningen var att bedöma om kommunstyrelsen och nämnderna hade skapat förutsättningar för ett ändamålsenligt digitaliseringsarbete.

Stadsbyggnadsnämnden och socialnämnden Nordost hade i allt väsentligt kartlagt sina digitaliseringsbehov

Nämnderna hade kartlagt sina digitaliseringsbehov och utformat arbetssätt och organisationer för att driva sitt digitaliseringsarbete. Det förelåg dock förbättringsområden. Stadsbyggnadsnämnden behöver stärka sin styrning av digitaliseringsarbetet så att en gemensam bild uppnås av vilka digitaliseringsprojekt som pågår inom nämndens verksamheter samt dess totala kostnadsvolym. Socialnämnden Nordost behöver säkerställa att det finns kriterier i syfte att kunna genomföra en värdering och prioritering av föreslagna förändringsprojekt. Båda nämnderna behöver säkerställa att det sker kompetensutveckling inom nyttorealisering.

Nämnden för Intraservice har tagit sitt ansvar som leverantör förutom vad gäller risk- och säkerhetsbedömningar

Nämnden för Intraservice har tagit det ansvar som leverantör som riktlinjen kräver för alla områden utom risk- och säkerhetsbedömningar. Den årliga analysen för 2025 saknade information om nämnders och bolags behov och krav gällande lagar och säkerhetsnivåer. Informationssäkerhetsnivån för respektive gemensam tjänst som Intraservice levererar framgick inte. Intraservice hade inte heller upprättat den rapport som ska sammanfatta efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, styrande dokument, beslut samt att beslutad säkerhetsnivå följs. Intraservice behö-

ver också stärka sitt arbete med hur riskanalyser och säkerhetsbedömningar ska genomföras och dokumenteras vid förändringar i de gemensamma tjänsterna eller vid införandet av nya gemensamma tjänster.

Kommunstyrelsen har delvis drivit digitaliseringsarbetet enligt de styrande dokumenten på området

Kommunstyrelsen har utformat en organisation och arbetssätt för att möjliggöra sitt uppdrag att driva stadens digitaliseringsarbete i enlighet med gällande styrdokument inom digitaliseringsområdet.

Kommunstyrelsens uppföljning hade brister och behöver utvecklas. Kommunstyrelsen hade inte på ett systematiskt sätt följt upp om och i så fall hur nämnder och bolag hade planerat för sin verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering för att uppnå kraven i de styrande dokumenten. Stadens digitaliseringsplan hade inte följts upp på tilltänkt sätt eftersom den valda uppföljningsmetoden inte gick att använda på ett tillfredställande sätt. Kommunstyrelsen saknade därför en samlad bild över digitaliseringsbehoven, digitaliseringsarbetet och antalet it-system och tjänster som finns och används i stadens organisation. Stadsrevisionens bedömning är därför att kommunstyrelsen inte fullt ut kan sägas driva stadens digitalisering på en strategisk nivå.

Bedömning

Stadsrevisionen bedömer att de identifierade bristerna sammanlagt innebär att förutsättningarna för ett helt ändamålsenligt digitaliseringsarbete inte fullt ut förelåg. Rekommendationer lämnades till samtliga granskade nämnder och kommunstyrelsen.

Mer om granskningen

Läs mer om granskningen i revisionsrapporten *Styrning och samordning av digital utveckling och förvaltning i Göteborgs Stad*, 2024-11-19, samt i revisionsredogörelserna för de granskade nämnderna och kommunstyrelsen 2024.

Rapportering

Revisorerna lämnar sin bedömning av kommunstyrelsen, nämnderna och bolagen i ett missiv till respektive verksamhet. Bedömningen baseras på revisionskontorets redogörelser som beskriver den granskning som har genomförts på respektive verksamhet under revisionsåret.

Högt vatten – styrning och uppföljning av Göteborgs Stads arbete med högvattenskydd

Göteborg är en geografiskt utsatt stad utifrån sitt läge, vid havet och vid Göta älv. Centrala Göteborg är också den plats där flera vattendrag har sitt utlopp i Göta älv. Göteborgs centrala låglänta delar riskerar att drabbas av årliga översvämningar inom en 15-årsperiod, om inte en kombination av klimatanpassningsåtgärder vidtas. De åtgärder som behövs handlar dels om skyfallshantering, dels om högvattenskydd i form av älvkantskydd och inre portar.

Syftet med granskningen var att bedöma om stadens arbete med högvattenskydd i centrala Göteborg är tillräckligt, utifrån den målsättning som finns om att ha ett högvattenskydd på plats 2040. Granskningen omfattade kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och stadsmiljönämnden.

Principerna för finansiering av högvattenskydd behöver tydliggöras

Granskningen visade att det fanns fungerande arbetssätt mellan förvaltningarna gällande högvattenskyddsarbetet. Exploateringsnämnden leder arbetet med ett högvattenskyddsprogram där samverkan sker löpande mellan exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och stadsmiljönämnden. Stadsrevisionens bedömning är att den övergripande ansvarsfördelningen mellan de granskade nämnderna och kommunstyrelsen i stort är tydlig avseende arbetet med högvattenskydd. Vi vill dock betona att principerna för finansiering av högvattenskydd inom staden behöver tydliggöras för ansvariga nämnder och bolag.

Stadsrevisionens granskning visade att det delvis hade formulerats strategier för att nå målet om att ha högvattenskydd på plats 2040. Detta genom målsättningen inom högvattensprogrammet och genom utbyggnadsplanen från 2020. Det saknades dock uppdaterade övergripande styrdokument för högvattenskyddsarbetet. Sedan planen togs fram har stadsplaneringen i staden omorganiserats.

Bedömning

Stadsrevisionens bedömning är att styrningen av högvattenskyddsarbetet behöver stärkas, exempelvis genom att konkretisera utbyggnadsplaneringen. Det är ett gemensamt ansvar, utifrån nuvarande reglementen för exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden, att se över hur utbyggnadsplaneringen för högvattenskyddet kan konkretiseras. Viktiga avvägningar behöver göras för högvattenskyddets olika delar då valen av lösningar för skyddet påverkar driftskostnaderna på lång sikt.

Stadsrevisionen har också granskat uppföljningen av högvattenskyddsarbetet. Då det saknades ett övergripande styrdokument för högvattenskyddsarbetet var det dock svårt att följa upp om arbetet låg i fas, för de berörda nämnderna och för kommunstyrelsen. Det är stadsrevisionens bedömning att det krävs en mer systematisk uppföljning gällande att strategier och åtgärder vidtas för att stadens skydd mot stigande vattennivåer ska vara tillräckligt till 2040.

Stadsrevisionens sammanvägda bedömning är att det krävs en mer systematisk styrning och uppföljning av strategier och åtgärder för utbyggnaden av högvattenskydd till 2040, för att stadens arbete mot stigande vattennivåer ska vara tillräckligt. Rekommendationer lämnades till exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen.

Mer om granskningen

Läs mer om granskningen i revisionsrapporten *Högt vatten – styrning och uppföljning av Göteborgs Stads arbete med högvattenskydd*, 2024-11-20.

Personssäkerhet för förtroendevalda

Förtroendevalda med politiska uppdrag har en utsatt roll. Att olika aktörer utsätter förtroendevalda för hot, trakasserier, våld, skadegörelse och stöld riskerar att leda till konsekvenser för demokratin. Stadsrevisionen har granskat om Göteborgs Stad arbetar ändamålsenligt med personssäkerhet för förtroendevalda.

Granskningen omfattade kommunstyrelsen, Boplatz Göteborg AB, Business Region Göteborg AB, förskolenämnden, Göteborgs Hamn AB, Higab AB, idrotts- och föreningsnämnden, kulturnämnden, miljö- och klimatinämnden, socialnämnden Centrum, socialnämnden Hisingen, socialnämnden Nordost, socialnämnden Sydväst, stadsbyggnadsnämnden samt stadsmiljönämnden.

Ansvarsfördelningen kring förtroendevaldas säkerhet är otydlig

Granskningen visade att det saknades formella beslut och styrdokument som reglerar hur säkerhetsarbetet runt de förtroendevalda ska bedrivas i Göteborgs Stad. Säkerhetsarbetet kring de förtroendevalda byggde på en rollfördelning som upplevdes som otydlig och komplex av de som ansvarade för frågorna. Stadsrevisionen konstaterade att det fanns risk för att förtroendevalda hade svårt att förstå vart de skulle vända sig om de blev utsatta för hot, våld eller otillåten påverkan. Den otydliga rollfördelningen riskerade också att påverka möjligheterna till ett effektivt samarbete både internt och med externa parter.

Det fanns en stor variation i nämndernas och bolagens beredskap

Granskningen visade att omfattningen på nämndernas och bolagens arbete med de förtroendevaldas säkerhet varierade stort. Många nämnder och bolag hade identifierat risker för de förtroendevaldas säkerhet i sin verksamhet. Samtidigt var det knappt hälften av nämnderna och bolagen som hade dokumenterade rutiner och arbetssätt för hur man skulle arbeta med de förtroendevaldas personssäkerhet.

Brister i säkerhetsarbetet riskerar att inte identifieras och åtgärdas

Det fanns inte gemensamma rutiner och arbetssätt i staden för hur hot, våld och otillåten påverkan som riktas mot förtroendevalda skulle dokumenteras och följas upp. I granskningen såg vi att detta därför hanterades på olika sätt av nämnder och bolag. Kommunstyrelsen gjorde inte någon samlad uppföljning av incidenter riktade mot förtroendevalda eller av hur arbetet med förtroendevaldas säkerhet fungerade. Den statistik som stadsledningskontoret sammanställde över inträffade incidenter analyserades och redovisades inte i någon instans. Den uppföljning som gjordes avseende personssäkerhet behandlade endast medarbetarnas situation.

Bedömning

Utifrån att det saknades en tydlig gemensam styrning och ansvarsfördelning i staden bedömer stadsrevisionen att kommunstyrelsen och samtliga nämnder och bolag som ingår i granskningen bör analysera risken för att förtroendevalda utsätts för hot, våld och otillåten påverkan och bedöma om det egna arbetet behöver stärkas. Kommunstyrelsen bör vidare, utifrån sin samordnande roll, ta initiativ till att förtydliga styrningen och ansvarsfördelningen för förtroendevaldas personssäkerhet. Vidare bör samtliga nämnder och bolag försäkra sig om att man har rutiner och arbetssätt för hur incidenter ska dokumenteras. En rekommendation lämnades till kommunstyrelsen.

Mer om granskningen

Läs mer om granskningen i revisionsrapporten *Granskning av personssäkerhet för förtroendevalda*, 2024-12-17.

Arbetet mot våld i nära relationer

Stadsrevisionen har granskat stadens arbete mot våld i nära relationer. Syftet med granskningen var att bedöma om socialnämnden Centrum, socialnämnden Hisingen, nämnden för funktionsstöd och äldre samt vård- och omsorgsnämnden genomförde arbetet i enlighet med gällande lag, föreskrifter och stadens styrande dokument.

Arbetet med att upptäcka våld i nära relationer kan utvecklas

Kunskap om våld i nära relationer är en förutsättning för att kunna upptäcka och stödja personer som utsätts för detta. Personalen hade i varierande grad fått utbildning om våld i nära relationer. De flesta av nämnderna, men inte alla, hade rutiner för när personalen ska ställa frågor om våld för att upptäcka våldsutsatta som behöver stöd. Följsamheten till styrningen som finns behöver i vissa fall stärkas.

Arbetet med att ge stöd är i huvudsak ändamålsenligt men det finns områden som behöver stärkas

Den övergripande granskningen av hur nämnderna arbetade med att ge stöd till våldsutsatta visade på några avvikelser i förhållande till nämndernas egna rutiner eller krav i regelverken. Det fanns viss brist på kunskap om det stöd som finns, både när det gäller tillfälliga boenden för personer i behov av anpassningar och när det gäller gemensamt stöd i staden via psykologenheten. Detta utgör en risk för att våldsutsatta personer inte får del av det stöd och skydd som finns.

Det finns en risk för att arbetet med att förebygga fortsatt våld inte är ändamålsenligt

Sedan 2021 ansvarar socialnämnderna för att verka för att den som utsätter eller har utsatt närstående för våld eller andra övergrepp ska ändra sitt beteende. Arbetet med att motivera personer som utövar våld att söka stöd upplevdes ofta som svårt och det saknades rutiner för att ställa frågor om våld för att upptäcka våldsutövare som behöver insatser. Våldsutövare hänvisades ofta till att söka

stöd via en öppen insats som dels behöver prioritera vissa grupper, dels har en väntetid. Vidare utgjorde bristen på möjlighet till att följa upp stödet till våldsutövare att det var svårt att se hur väl de insatser som gavs av socialtjänsten motsvarade behoven.

Bedömning

Stadsrevisionen bedömer att arbetet mot våld i nära relationer i huvudsak bedrivs i enlighet med den styrning som finns men att det är nödvändigt med ett fortsatt utvecklingsarbete. Nämndernas arbete med att upptäcka våld i nära relationer är i delar ändamålsenligt men det finns verksamheter som behöver utveckla arbetet genom att stärka följsamheten till rutiner och utbilda personalen. Stadsrevisionen bedömer också att nämndernas arbete med att ge stöd till personer som är utsatta för våld i nära relationer i huvudsak är ändamålsenligt men att nämnderna bland annat behöver stärka sin samverkan för att säkerställa att stadens gemensamma insatser är kända och kan nå de som är i behov dem – oavsett var han eller hon bor och oavsett ålder eller andra behov av anpassningar. Vi bedömer att det finns risk för att arbetet med att förebygga fortsatt våld inte är ändamålsenligt. Arbetet behöver stärkas när det gäller att upptäcka och ge stöd till våldsutövare som behöver insatser för att ändra sitt beteende.

Mer om granskningen

Läs mer om granskningen i revisionsrapporten *Arbetet mot våld i nära relationer*, 2024-12-17.

Förebyggande arbete mot undernäring inom hemtjänsten

Med hög ålder ökar risken för att drabbas av undernäring. Undernäring kan leda till allvarliga konsekvenser i form av fallolyckor och sjukdom. Utöver det personliga lidandet innebär det ett ökat vårdbehov och höga samhällskostnader.

I takt med att antalet äldre som får vård och omsorg i sitt eget hem ökar så ökar också vikten av att hemtjänsten har rutiner och kunskap för att upptäcka, förebygga och behandla undernäring. Syftet med granskningen var att bedöma om nämnden bedriver ett ändamålsenligt förebyggande arbete mot undernäring inom hemtjänsten.

Hemtjänsten saknade rutiner

Staden styr måltidsverksamheten inom äldreomsorgen i två separata spår, där hemtjänsten styrs genom riktlinjen för hemtjänsten och övriga verksamheter genom stadens policy för livsmedel, mat och måltider. Granskningen visade att denna policy hade konkretiserats till nämndspecifika måltidsanvisningar som vid tiden för granskningen implementerades på vård- och omsorgsboenden.

Granskningen visade dock att det inte fanns någon motsvarande styrning, till exempel i form av mål och rutiner eller beslutade tillvägagångssätt, för hur hemtjänsten ska förebygga eller upptäcka undernäring. Däremot fanns det rutiner för kontakt med hälso- och sjukvården vid misstanke om undernäring hos en enskild.

Kunskapen var otillräcklig

Granskningen visade att nämnden inte hade ställt några kunskapskrav på personalen i hemtjänsten när det gäller nutrition och måltider för äldre. Det hade den däremot gjort på personalen vid vård- och omsorgsboenden. Nämnden hade varken säkerställt eller planerade att säkerställa kompetensutveckling för befintlig omsorgspersonal i hemtjänsten. Däremot hade avdelningen för hemtjänst tagit fram ett utbildningsmaterial avsett för introduktionen av semestervikarier och nyanställda, vilket bland annat inkluderade information om tecken på undernäring och måltidens koppling till välbefinnande och hälsa.

Enligt intervjuuppgifter saknade omsorgspersonalen generellt sett grundläggande kunskaper i hur man upptäcker och förebygger undernäring, även om det fanns enstaka medarbetare med ett stort intresse för och kunskap om undernäring. När det gäller socialsekreterarna framkom en liknande bild. Generellt sett saknade socialsekreterarna den kompetens om mat/måltider/nutrition som de behöver för att kunna ställa de rätta frågorna, identifiera behov och erbjuda den typ av stöd och hjälp den enskilde kan behöva.

Bedömning

Stadsrevisionen bedömer att nämnden saknar de rutiner för att förebygga och upptäcka undernäring inom hemtjänsten som ska finnas enligt Socialstyrelsens föreskrifter. Vi noterar dock att det finns en rutin för att ta kontakt med hälso- och sjukvården vid misstanke om undernäring.

Stadsrevisionen noterar att ett utbildningsmaterial har tagits fram för nyanställda och semestervikarier. Dock bedömer vi att nämnden inte har säkerställt att all personal har den kompetens som krävs för att kunna förebygga och upptäcka undernäring inom hemtjänsten.

Två rekommendationer lämnades till nämnden.

Mer om granskningen

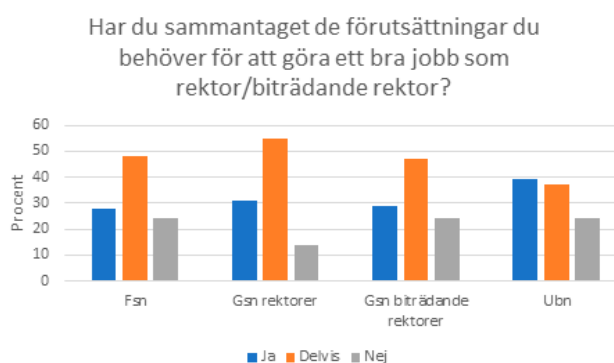
Läs mer om granskningen i revisionsredogörelsen för äldre samt vård- och omsorgsnämnden 2024.

Rektorernas förutsättningar

Rektorn har en central roll för utbildningens kvalitet och för att förskolan och skolan ska lyckas i sitt kompensatoriska uppdrag. Stadsrevisionen har granskat rektorernas förutsättningar i förskolenämnden, grundskolenämnden och utbildningsnämnden. Syftet var att bedöma om nämnderna hade säkerställt att rektorerna hade förutsättningar att utföra sina uppdrag. Den huvudsakliga metoden var en enkät som gick ut till nämndernas samtliga rektorer och till grundskolenämndens biträdande rektorer.

Många rektorer upplevde att de i viss utsträckning saknade rätt förutsättningar

I enkäten var det många som svarade delvis på frågan om de sammantaget har de förutsättningar man behöver som rektor eller biträdande rektor. Alla som svarade delvis eller nej fick utveckla vilka förutsättningar de saknade i fritextsvar. Svaren visade att det var många som upplevde att de saknade tid och hade en känsla av att inte rätta till. Många efterfrågade mer administrativt stöd och bättre ekonomiska förutsättningar.

Rektorerna hade i många fall fler medarbetare än riktvärdet

En viktig förutsättning för att rektorn ska kunna ta det ansvar som framgår av skollagen och läroplanen är att rektorn inte ansvarar för ett för stort antal medarbetare. Fullmäktige har under 2024 beslutat om ett riktvärde på 25 medarbetare per chef i stadens verksamheter. Granskningen visade att grundskolenämnden låg nära riktvärdet för antalet medarbetare per chef, medan

både förskolenämnden och utbildningsnämnden skulle behöva anställa fler chefer för att närma sig riktvärdet.

Möjligheterna till kompetensutveckling och stödet från förvaltningen varierade

Granskningen visade att nämnderna bedrev ett systematiskt arbete med att säkerställa att den som anställdes som rektor kunde genomföra rektorsutbildningen inom utsatt tid, men att möjligheterna till vidare kompetensutveckling varierade stort. De flesta av nämndernas rektorer angav vidare att de delvis fick det stöd som de behöver från sin förvaltning.

Rollen som rektor upplevdes som tydlig av de flesta

Rollen som rektor upplevdes som tydlig av de allra flesta rektorerna i förskolenämnden och utbildningsnämnden. Av enkäten framgick dock att många rektorer och biträdande rektorer i grundskolenämnden upplevde sina roller som otydliga. De biträdande rektorerna upplevde detta i högre utsträckning och angav i sina svar att det var oklart vad som var deras ansvar och mandat i förhållande till rektorn.

Bedömning

Granskningen visade sammantaget att nämnderna hade fokus på frågan om att skapa goda förutsättningar för rektorerna, men att det finns utmaningar i arbetet. Stadsrevisionen bedömer att nämnderna arbetar systematiskt med att följa upp rektorernas arbetsmiljö och deras förutsättningar att genomföra sina uppdrag. Däremot bedömer vi att grundskolenämnden behöver förtydliga rektorernas och de biträdande rektorernas olika roller. En rekommendation lämnades till grundskolenämnden.

Mer om granskningen

Läs mer om granskningen i revisionsredogörelserna för förskolenämnden, grundskolenämnden och utbildningsnämnden 2024.

Systematiskt brandskyddsarbete

Kommuner har enligt lag¹ ett ansvar att vidta åtgärder för att förebygga bränder och skador till följd av bränder. De ska därför bedriva ett systematiskt brandskyddsarbete. Det innebär exempelvis att man på ett strukturerat sätt planerar, utbildar, övar, dokumenterar, kontrollerar, åtgärdar och följer upp brandskyddsarbetet i organisationen.

Om kommunens verksamheter inte har ett väl fungerande systematiskt brandskyddsarbete finns det risk för att människors liv och hälsa äventyras.

Stadsrevisionen har granskat det systematiska brandskyddsarbetet på Göteborgs Stads Leasing AB, idrotts- och föreningsnämnden, nämnden för funktionsstöd, Renova AB, socialnämnden Sydväst och äldre samt vård- och omsorgsnämnden. Syftet med granskningen var att bedöma om nämnderna och bolagen bedrev ett systematiskt brandskyddsarbete i enlighet med lag och stadens riktlinjer på området.

Dokumentationen brast i flera fall

Det systematiska brandskyddsarbetet ska dokumenteras. Dokumentationen görs ofta i den så kallade brandskyddspärmen. Pärmen kan vara fysisk eller digital och ska bland annat innehålla uppgifter om aktuell brandskyddsorganisation, riskanalys samt utbildnings- och övningsplan. Granskningen visade att dokumentationen i vissa delar brast i fyra av de sex granskade nämnderna och bolagen.

Det fanns brister när det gäller att genomföra brandövningar

Alla anställda ska ha tillräckliga kunskaper om hur de kan göra för att minimera risken för en brand samt hur de ska agera om en brand uppstår. Verksamheterna ska också genomföra övningar kontinuerligt.

Samtliga granskade nämnder och bolag hade haft eller planerat in utbildningar i systematiskt brandskyddsarbete. Många av dessa utbildningar skedde i samverkan med Räddningstjänsten Storgöteborg. Däremot visade granskningen att

det fanns en stor spridning mellan verksamheterna när det gäller att genomföra övningar. Vissa övade kontinuerligt och andra hade övningar inplanerade. Det förekom även att övningar inte hade genomförts på flera år.

Bedömning

Stadsrevisionen bedömer att tre nämnder och bolag i huvudsak bedriver ett systematiskt brandskyddsarbete, men att det för två av dessa finns förbättringsområden som behöver beaktas. Tre nämnder bedöms endast delvis ha ett systematiskt brandskyddsarbete. Mot bakgrund av detta fick samtliga nämnder och bolag, med undantag för socialnämnden Sydväst, en eller flera rekommendationer kring ökad följsamhet mot gällande lag och stadens riktlinjer.

Mer om granskningen

Läs mer om granskningarna i revisions- och granskningsredogörelserna för de granskade nämnderna och bolagen 2024.

¹ Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor.

Intern styrning och kontroll vid utbetalning av ekonomiskt bistånd

Ekonomiskt bistånd är avsett att vara det yttersta skyddsnätet för personer med försörjningsproblem. Rätten till bistånd regleras i socialtjänstlagen där det anges att den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd för sin försörjning. Då Göteborg Stad betalar ut omfattande belopp för ekonomiskt bistånd varje år är det viktigt att styrningen inom området, och de kontroller som görs, är ändamålsenliga. Stadsrevisionen har med hjälp av en konsult granskat utbetalning av ekonomiskt bistånd vid socialnämnderna Hisingen och Nordost. Syftet med granskningen var att bedöma om nämnderna har en tillräcklig intern styrning och kontroll vid handläggning och utbetalning av ekonomiskt bistånd.

Det finns över lag välfungerande rutiner för utbetalning

Granskningen visade att nämnderna hade riktlinjer och rutiner för att säkerställa att ekonomiskt bistånd handläggs och betalas ut korrekt. Det framkom även att nämnderna hade aktuella delegationsordningar samt vissa andra processer, rutiner och kontroller för att säkerställa att biståndet betalas ut av rätt person, med rätt belopp och till rätt mottagare. Vi noterade emellertid ett antal risker som innebar att ekonomiskt bistånd kunde betalas ut på felaktiga grunder, exempelvis möjligheten att fatta beslut i andra socialsekreterares namn.

Nämnderna kontrollerade att rutinerna följdes

Inom ramen för granskningen gjorde vi stickprov på om nämndernas rutiner följdes. Stickproven visade att nämnderna i huvudsak hade säkerställt att processerna och rutinerna för handläggning och utbetalning av ekonomiskt bistånd följdes. Det framkom vidare att nämnderna med hjälp av riskanalyser, egenkontroller och avvikelsehantering har arbetssätt för att upptäcka och åtgärda brister och risker i verksamheten på en övergripande nivå.

Nämnderna hade rutiner för att utreda felaktiga utbetalningar

Båda nämnderna hade ändamålsenliga rutiner för att utreda felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd samt för att dela information med andra myndigheter i enlighet med lagen om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar. Med det sagt framkom det i granskningen att båda nämnderna behöver säkerställa att samtliga verksamheter som omfattas av underrättelseskyldigheten efterlever rutinerna.

Bedömning

Den samlade bedömning är att socialnämnderna Hisingen och Nordost i allt väsentligt har en tillräcklig intern styrning och kontroll vid handläggning och utbetalning av ekonomiskt bistånd. En rekommendation lämnades till vardera nämnd.

Mer om granskningen

Läs mer om granskningen i revisionsredogörelserna för de granskade nämnderna 2024 samt de konsultrapporter som är bilagda revisionsredogörelserna.

Informationssäkerhet

Stadsrevisionen har granskat informationssäkerhetsarbetet på Göteborgs Stads Parkerings AB, Higab AB och Älvstranden Utveckling AB. Syftet med granskningen var att bedöma om bolagen bedriver ett ändamålsenligt informationssäkerhetsarbete.

Styrningen och uppföljningen kan utvecklas vid ett av bolagen

Granskningen visade att Göteborgs Stads Parkerings och Higab hade styrande dokument som tydliggör hur bolagen ska arbeta. Båda bolagen hade även tydliggjort ansvar och roller för informationssäkerhetsarbetet. Uppföljning till styrelserna skedde inom ramen för den årliga säkerhetsrapporten. Älvstranden Utveckling behöver tydliggöra hur bolaget ska arbeta och fastställa roller och ansvar för informationssäkerhetsarbetet. Bolaget behöver även utveckla uppföljningen till styrelsen.

Följsamheten mot stadens riktlinje kan stärkas

Higab följde i huvudsak stadens riktlinje för informationssäkerhet. Vid granskningens ge-

nomförande pågick ett arbete med att införa en förvaltningsmodell för bolagets it-system vilken bedöms komma att ytterligare stärka den interna kontrollen. Göteborgs Stads Parkerings och Älvstranden Utveckling har ett arbete kvar för att säkerställa följsamhet mot stadens riktlinje. Bolagen behöver bland annat färdigställa arbetet med informationsklassificering samt ta fram och besluta om kontinuitetsplaner.

Bedömning

Sammanfattningsvis är bedömningen att Higab i huvudsak bedriver ett ändamålsenligt informationssäkerhetsarbete och att Göteborgs Stads Parkerings och Älvstranden Utveckling delvis bedriver ett ändamålsenligt informationssäkerhetsarbete.

Rekommendationer lämnades till Göteborgs Stads Parkerings AB och Älvstranden Utveckling AB.

Mer om granskningen

Läs mer om granskningen i granskningsredogörelserna för de granskade bolagen 2024.

Foto: Lo Birgersson

Säkerhet och beredskapsplanering

Stadsrevisionen har granskat om Gryaab AB, Göteborgs Hamn AB, Göteborgs Spårvägar AB, inköps- och upphandlingsnämnden, kretslopp och vattennämnden och nämnden för Intraser-service bedriver ett ändamålsenligt arbete för att uppnå ett urval av ställda krav i fullmäktiges styrdokument som avser säkerhet och beredskapsplanering.

Det saknades en plan för övning av krisledningsorganisationen

För att kommunala funktioner ska kunna upprätthållas och fungera vid samhällsstörningar över hela hotskalan ska utbildningar och övningar genomföras. Det framgår i flera av fullmäktiges styrdokument. Exempelvis anges i planen för arbetet med civil beredskap att planering ska ske för fyra övningstillfällen under perioden 2024–2027.

Stadsrevisionen kan i sin granskning konstatera att Göteborgs Spårvägar saknade en övningsplan för sin krisberedskapsplanering. Vid granskningen noterades också behovet av en övningsplan då operativa chefer i sina roller som tjänstepersoner i beredskap sa sig upplevt otydlighet när det gällde ansvar och befogenheter.

Resursfunktionerna är inte på plats

Inrättandet av resursfunktionerna syftar till att säkerställa att operativt samarbete över förvaltnings- och bolagsgränser snabbt kommer till stånd för att upprätthålla den kommunala verksamhetens funktionalitet i händelse av samhällsstörningar över hela hotskalan. Resursfunktionerna ska förberedas i fredstid enligt riktlinjen för höjd beredskap inklusive krigsorganisation.

Genomförd granskning visade att uppdraget uppfattades som otydligt vad gäller arbetssätt och tidssättning av såväl de som har ett utpekadt ansvar som de som ska delta i arbetet. Representer från de granskade verksamheterna angav också att de inte tagit del av någon vägledning kring resursfunktionerna som enligt fullmäktige ska tas fram.

När det gäller resursfunktionen avlopp och avfall är stadsrevisionens bedömning att kretslopp och vattennämnden behöver arbeta mer aktivt i sin roll som ansvarig och att Gryaab som deltagare i olika resursfunktioner har ett utvecklingsarbete kring dess användning och förberedelser inför eventuella samhällsstörningar.

Det är otydligt hur externa parter integreras i säkerhetsarbetet

I rutinen för registerkontroll anges att befattningar som kan vara utsatta för risk för infiltration ska identifieras. I säkerhetspolicyn anges att verksamheterna ska säkerställa att externa parter som entreprenörer, konsulter och leverantörer uppfyller och följer relevanta delar inom säkerhetsområdet.

Vid granskningen av nämnden för Intraser-service framkom otydligheter huruvida externa parter som konsulter omfattades av beslutet om identifiering av befattningar. Vidare framkom att konsulter inte fick introduktion på samma sätt som nyanställd personal.

Nämnden för Intraser-service uppmanas att se till att deras externa parter följer relevanta delar inom säkerhetsområdet.

Bedömning

Stadsrevisionen bedömer att verksamheterna i huvudsak bedriver ett ändamålsenligt arbete för att uppnå ett urval av ställda krav i fullmäktiges styrdokument som avser säkerhet och beredskapsplanering, även om ett antal förbättringsområden har identifierats i granskningen. Rekommendationer lämnades till Gryaab AB, Göteborgs Spårvägar AB och kretslopp och vattennämnden.

Mer om granskningen

Läs mer om granskningarna i revisions- och granskningsredogörelserna för de granskade nämnderna och bolagen 2024.

Säkerhets- och trygghetsarbetet inom koncernen

Turism, kultur och evenemang samt vid biblioteken

Bolagen i koncernen *Turism, kultur och evenemang* har alla uppdrag som är inriktade på verksamheter som samlar ett större antal besökare i en offentlig miljö. Det ställer särskilda krav på bolagen utifrån ett säkerhetsperspektiv. Arbetsmiljöverkets föreskrifter avseende våld och hot beskriver hur arbetsmiljöarbetet ska bedrivas för att förebygga och hantera våld och hot som medarbetare kan utsättas för. Stadens bibliotek utgör också mötesplatser för allmänheten och samlar många människor för aktiviteter. Biblioteken ska vara trygga platser för besökare och medarbetare.

Säkerhetsarbetet har granskats vid Göteborg & Co AB, Liseberg AB, Got Event AB och Göteborgs Stadsteater AB. Vid de tre sistnämnda bolagen har även personsäkerhet – arbetet för att förebygga och hantera hot och våld mot medarbetare – granskats. Syftet med granskningarna var att bedöma om det bedrivs ett ändamålsenligt säkerhetsarbete och personsäkerhetsarbete i enlighet med gällande regelverk och stadens styrdokument på området.

Vid kulturnämnden har arbetsmiljön och tryggheten vid biblioteken granskats. Syftet var att bedöma om det bedrivs ett ändamålsenligt förebyggande arbete och om personalens och besökarnas säkerhet och trygghet är tillfredsställande.

Förbättringar behöver genomföras avseende säkerhetsarbetet

Det framgår av granskningen att Göteborg & Co:s säkerhetsarbete på en övergripande nivå behöver utvecklas. Säkerhetsarbetet avseende bolagets största evenemang Kulturkalaset är dock mer systematiskt och dokumenterat.

Liseberg har en organisation och rutiner för säkerhetsarbetet, men följsamheten mot stadens styrdokument behöver förbättras. Göteborg & Co samt Liseberg behöver utveckla sin avrapportering av säkerhetsarbetet till styrelsen.

Got Event och Göteborgs Stadsteater har en organisation och rutiner för säkerhetsarbetet och uppvisade över lag följsamhet mot stadens

styrdokument. Got Events avtal med arrangörer vid upplåtelse av arenor behöver dock i större utsträckning iaktta säkerhetsaspekter.

Liseberg och Got Event behöver stärka följsamheten mot Arbetsmiljöverkets föreskrifter avseende åtgärder mot våld och hot i arbetsmiljön.

Granskningen visade att det inom kulturnämndens verksamhet bedrivs ett förebyggande arbete för att stärka säkerheten och tryggheten vid biblioteken.

Bedömning

Stadsrevisionens bedömning är att styrelsen för Göteborg & Co delvis har säkerställt att bolaget bedriver ett ändamålsenligt säkerhetsarbete. Vid Liseberg, Got Event och Göteborgs Stadsteater är bedömningen att arbetet i allt väsentligt bedrivs ändamålsenligt. I granskningen noterades samtidigt förbättringsområden avseende intern styrning och kontroll vid Liseberg. Got Events upplåtelseavtal med arrangörer behöver enligt vår bedömning ses över.

Personsäkerhetsarbetet bedöms inte ha bedrivits helt enligt gällande regelverk vid Liseberg och Got Event. Vid Göteborgs Stadsteater bedöms personsäkerhetsarbetet däremot som tillfredsställande.

Stadsrevisionen bedömer att kulturnämnden har säkerställt att det bedrivs ett förebyggande arbete vid stadens bibliotek och att det i huvudsak är ändamålsenligt för att säkerställa tryggheten. Rekommendationer lämnades till Göteborg & Co AB, Liseberg AB och Got Event AB.

Mer om granskningen

Läs mer om granskningarna i gransknings- och revisionsredogörelserna för de granskade bolagen och kulturnämnden 2024.

Personsäkerhet för trygghetsvårdar

Stadsrevisionen har granskat om Bostadsaktiebolaget Poseidon, Familjebostäder i Göteborg AB, Göteborgs stads bostadsaktiebolag och Gårdstensbostäder AB bedriver ett personsäkerhetsarbete för anställda trygghetsvårdar i enlighet med gällande regelverk.

Det fanns organisationer och rutiner för personsäkerhetsarbetet för bolagens trygghetsvårdar

Enligt Göteborgs Stads säkerhetspolicy ska bolagsledningen ha en tydlig inriktning och fördelning av ansvaret för verksamhetens personsäkerhetsarbete. De granskade bolagens personsäkerhetsarbete utgår ifrån Framtidenkoncernens styrdokument Framtidens anvisning för personsäkerhet.

Bolagens säkerhetschefer ansvarar för bolagens säkerhetsarbete, samt de interna styrdokument som finns. Det formella operativa ansvaret för arbetsmiljön, vilket omfattar personsäkerhet, finns hos närmaste chef i organisationerna.

Bolagen hade en riskmedvetenhet och rutiner för tillbudsrapportering

Riskhantering ska vara en integrerad del av bolagsstyrelsens styrning och beslutsfattande. I Arbetsmiljöverkets föreskrift om våld och hot i arbetsmiljön anges att de risker för våld eller hot om våld som kan finnas i arbetet ska utredas av arbetsgivaren. Arbetsgivaren ska vidta de åtgärder som kan föranledas av utredningen. En bedömning av risken för våld och hot ska göras, både för arbetsplatsen i sin helhet och för enskilda arbets-situationer.

Bolagen visade över lag på en riskmedvetenhet genom sina årliga riskanalyser, dels på aggregerad nivå, dels för trygghetsvårdarna på lokal nivå. Koncernens gemensamma mallar för riskanalyser användes i det löpande arbetet. Vidare ska tillbud och händelser med våld eller hot om våld dokumenteras och polisanmälas. Granskningen visade att bolagen i huvudsak hade fungerade rutiner för det arbetet.

Inom Poseidon visade dock granskningen på förbättringsområden, exempelvis när det gällde

implementering av rutiner samt för arbetet med riskanalyser för trygghetsvårdarnas arbete.

Granskningen visade vidare att det inte hade genomförts någon formaliserad utbildning för trygghetsvårdarna kopplad till hanteringen av hot- och våldssituationer hos Familjebostäder och Poseidon.

Det fanns en fungerande uppföljning av säkerhetsnivån och vålds- och hotsituationer

Stadsrevisionen noterade att samtliga bolag hade en fungerande uppföljning av personsäkerhetsarbetet för trygghetsvårdarna. Dels inom ramen för säkerhetsrapporterna till styrelserna, där en aggregerad bedömning görs årligen, dels vid de lokala kontoren.

Bedömning

Stadsrevisionens bedömning är att bolagen i huvudsak bedriver ett personsäkerhetsarbete för trygghetsvårdar i enlighet med gällande regelverk. Bolagen har en tydlig inriktning för personsäkerhetsarbetet för trygghetsvårdarna och dokumenterande rutiner och mallar som av verksamheten upplevs vara ett bra stöd i det förebyggande arbetet. Arbetsförhållanden kartläggs, bland annat genom daglig rapportering och incidentrapportering vid händelse av våld eller hot om våld. Vidare finns en struktur för uppföljningsarbetet.

Vi konstaterar att trygghetsvårdarna hos Poseidon och Familjebostäder inte har fått utbildning kopplad till hanteringen av hot- och våldssituationer. Stadsrevisionens bedömning är att sådana utbildningar behöver genomföras och att tjänstens karaktär då särskilt behöver beaktas, tillsammans med gruppens specifika erfarenheter och förutsättningar, för att undvika risker i arbetet.

Rekommendationer lämnades till Bostadsaktiebolaget Poseidon och Familjebostäder i Göteborg AB.

Mer om granskningen

Läs mer om granskningen i granskningsredogörelserna för de granskade bolagen 2024.

Stadsrevisionen har även granskat

Under revisionsåret 2024 har stadsrevisionen även genomfört följande granskningar på Göteborgs Stads nämnder och bolag. Samtliga granskningar går att läsa om i redogörelserna för respektive verksamhet.

- Arbetet mot invasiva växter (stadsmiljönämnden)
- Arbetsmiljö och trygghet på biblioteken (kulturnämnden)
- Avfallshantering (Göteborgs Hamn AB)
- Bostadsanpassningsbidrag (stadsbyggnadsnämnden)
- Ekonomistyrning (nämnden för funktionsstöd)
- Förebyggande arbete mot oseriösa aktörer och osund konkurrens (kretslopp och vattennämnden)
- Hantering av it-utrustning (nämnden för Intraservice)
- Hemtjänstens arbete mot undernäring (äldre samt vård- och omsorgsnämnden)
- Informationssäkerhet (Göteborgs Stads Parkerings AB, Higab AB, Älvstranden Utveckling AB)
- Inköp och upphandling (Göteborg & Co AB, Älvstranden Utveckling AB, kretslopp och vattennämnden, socialnämnden Centrum, socialnämnden Hisingen, socialnämnden Nordost, nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning)
- Intern kontroll av tomträtter och arrenden (exploateringsnämnden)
- Intern styrning, uppföljning och kontroll - riskhantering (idrotts- och föreningsnämnden, Renova AB)
- Invasiva arter (miljö- och klimatnämnden)
- Lokalanpassning (Higab AB)
- Miljöarbete (Göteborgsregionens Fritidshamnar AB)
- Osund konkurrens och skydd mot oegentligheter (miljö- och klimatnämnden)
- Personsäkerhet (Got Event AB, Göteborgs Stadsteater AB, Liseberg AB)
- Skydd mot fordonsburna attacker (stadsmiljönämnden)
- Styrning och uppföljning av fjärrkylaverksamheten (Göteborg Energi AB)
- Styrning och uppföljning av investeringsprojekt (stadsfastighetsnämnden)
- Systematiskt arbetsmiljöarbete (Framtiden Byggutveckling AB)
- Systematiskt brandskyddsarbete (Göteborgs Stads Leasing AB, idrotts- och föreningsnämnden, Renova AB)
- Säkerhetsarbete (Got Event AB, Göteborg & Co AB, Göteborgs Stadsteater AB, Liseberg AB)
- Säkring av anläggningar (Göteborg Energi AB)
- Tillsynsprocessen (stadsbyggnadsnämnden)
- Tillsynsverksamheten (öveförmynarnämnden)

Göteborgs Stads årsredovisning 2024

Kommunstyrelsen upprättar årligen en årsredovisning för hela Göteborgs Stad. Revisorernas uppgift är att bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål och riktlinjer som fullmäktige har fastställt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Intern kontroll i redovisningsrutiner

Granskningen av den interna kontrollen i redovisningsrutiner har fokuserat på de redovisningsrutiner som bedömts vara mest väsentliga för att säkerställa riktigheten i den finansiella rapporteringen i Göteborgs Stad. I granskningen framkom att styrningen mot en enhetlig hantering av materiella anläggningstillgångar inom staden har utvecklats under året. Vi noterar att bokslutsprocessen innehåller manuella moment vilket ökar risken för fel.

Förvaltningsberättelsen

Årsredovisningens förvaltningsberättelse ska bland annat innehålla en utvärdering av om målen för god ekonomisk hushållning uppnås och en balanskravsutredning.

I enlighet med kommunallagen ska fullmäktige i sin budget fastställa finansiella mål och verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Målen ska användas för att styra kommunen mot ändamålsenlighet och effektivitet. Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av om målen för god ekonomisk hushållning har uppnåtts och följts.

Fullmäktiges långsiktiga finansiella inriktningar ligger till grund för de finansiella målvärden som formulerats i budgeten för 2024. Uppföljningen visade på måluppfyllelse för tre av de fyra finansiella målen. För målet exploateringsverksamheten ska vara i balans fanns det en negativ avvikelse. Utfallet låg dock inom ramen för den långsiktiga inriktningen enligt fullmäktiges beslutade riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Fullmäktige har beslutat om verksamhetsmål i

budgeten för 2024. Granskningen visade att det saknas målvärden att stämma av måluppfyllelsen mot och att kommunstyrelsens utvärdering av måluppfyllelsen avsåg hela mandatperioden och inte året som gått.

I enlighet med de krav som ställs i lagen om kommunal bokföring och redovisning har en balanskravsutredning upprättats i årsredovisningen. Av balanskravsutredningen framgår att Göteborgs Stad når upp till balanskravet 2024.

Årets resultat för kommunkoncernen och kommunen visade på positiva avvikelser i förhållande till budgeten. Samtidigt var utfallet ur ett längre tidsperspektiv det lägsta på tio år för kommunkoncernen. Vidare ökade kommunkoncernens låneskuld under 2024. Enligt stadsledningskontoret är utvecklingen en konsekvens av ett växande investeringsbehov. Framöver kommer behovet av investeringar för klimatanpassningsåtgärder att öka.

Rättvisande räkenskaper

Den kommunala redovisningen styrs av lagen om kommunal bokföring och redovisning och av god redovisningssed. Nedan redovisar vi några av de iakttagelser vi har gjort i granskningen av årsredovisningen.

Föregående år lämnades en rekommendation avseende stadens redovisning av leasing. Det fanns då osäkerheter avseende klassificeringen av tecknade avtal samt indikationer på att det rörde sig om finansiell leasing. Leasingavtal kan klassificeras antingen som finansiell eller operationell leasing enligt Rådet om kommunal redovisnings femte rekommendation. Klassificeringen ska utgå ifrån avtalets ekonomiska innebörd.

Under 2024 genomförde stadsledningskontoret ett inventerings- och klassificeringsarbete av hyresavtalen. Arbetet bekräftade att staden har finansiella leasingavtal. Enligt uppgift från stadsledningskontoret bedömdes de aktuella avtalen inte vara av väsentligt värde och de redovisades därför inte som finansiell leasing per årsbokslutet 2024.

Bedömning

Stadsrevisionen ska årligen i en revisionsberättelse uttala sig om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål och riktlinjer som fullmäktige har beslutat om och om räkenskaperna är rättvisande. Nedan redogör vi för vår bedömning. Det är stadsrevisionens bedömning att Göteborgs Stad i huvudsak har en ändamålsenlig intern kontroll i de redovisningsrutiner som ingick i granskningen. I några av de granskade processerna ser vi dock att det finns behov av att utveckla den interna kontrollen.

Årsredovisningens förvaltningsberättelse bedöms i huvudsak innehålla de upplysningar som ska lämnas enligt lag och rekommendationer. Den innehåller en samlad utvärdering av om målen för god ekonomisk hushållning har uppnåtts och följts. Kommunstyrelsen har bedömt att det föreligger god ekonomisk hushållning både ur ett finansiellt och ett verksamhetsmässigt perspektiv. Vi bedömer att det inte är möjligt att avgöra om resultatet för verksamheten är förenligt med de verksamhetsmål för 2024 som fullmäktige beslutat om då verksamhetsmålen saknade målvärden. För de finansiella målen är det vår bedömning att resultatet i årsredovisningen i huvudsak är förenligt med de finansiella målen för god ekonomisk hushållning som fullmäktige har beslutat om.

Stadsrevisionen bedömer att en balanskravsutredning är upprättad i enlighet med de krav som ställs i lagen om kommunal bokföring och redovisning. Göteborgs Stad bedöms uppfylla balanskravet 2024.

I Göteborgs Stads årsredovisning 2024 beskrivs ökade risker kopplat till långsiktig god ekonomisk hushållning. Riskerna är kopplade till sjunkande resultatnivåer, ökande investerings- och reinvesteringsbehov, ökande skuldsättning och ökade ambitioner inom stadsutvecklingen. Vi vill betona vikten av att noggranna avvägningar av planerade investeringsnivåer och skuldsättning görs kopplat till kommunkoncernens långsiktiga ekonomiska hushållning.

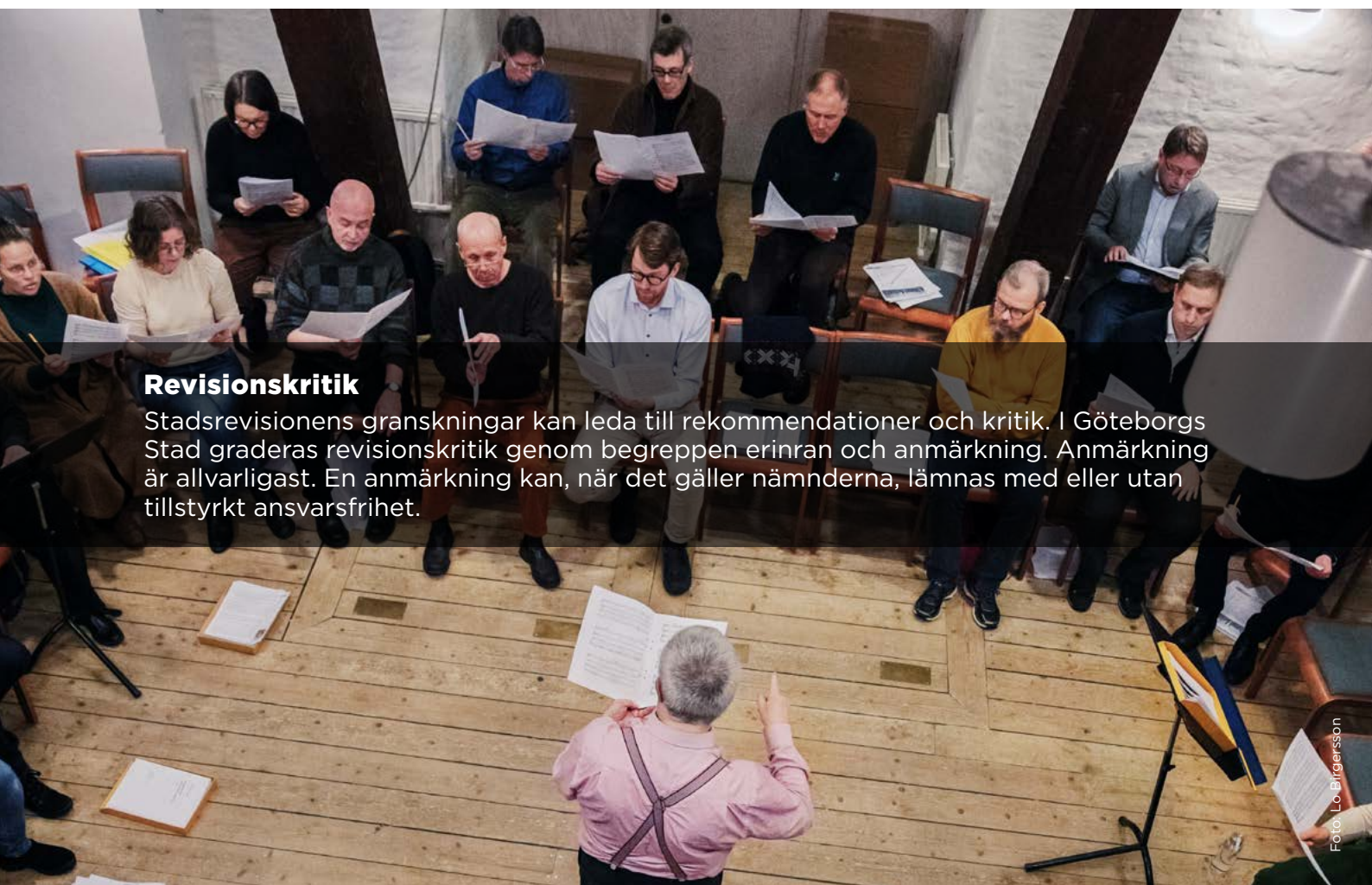
Stadsrevisionen bedömer att Göteborgs Stads årsredovisning inklusive de sammanställda räkenskaperna i huvudsak är upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning

samt rekommendationer från Rådet för kommunal bokföring. Årsredovisningen bedöms i huvudsak ge en rättvisande bild av Göteborgs Stads resultat och ställning.

Under 2024 gjordes en utvärdering av stadens leasingavtal som visade att det fanns leasingavtal som borde ha klassificerats som finansiell leasing. Utifrån att finansiell leasing inte redovisades per årsbokslutet 2024 är det stadsrevisionens bedömning att finansiell leasing inte fullt ut redovisas i enlighet med god redovisningssed per bokslutet 2024. Posten bedöms inte utgöra ett väsentligt fel men vi vill betona att effekterna på räkenskaperna bygger på de bedömningar som görs i den framtagna utvärderingsmodellen. Om en annan bedömning görs utifrån lokalernas servicepotential kan det samlade beloppet för finansiella leasingkontrakt bli väsentligt högre och effekterna på balansräkningens omslutning kan öka. Fem rekommendationer lämnas till kommunstyrelsen, varav en kvarstår från föregående år.

Mer om granskningen

Läs mer om granskningen i *Granskning av Göteborgs Stads årsredovisning 2024*.

Revisionskritik

Stadsrevisionens granskningar kan leda till rekommendationer och kritik. I Göteborgs Stad graderas revisionskritik genom begreppen erinran och anmärkning. Anmärkning är allvarligast. En anmärkning kan, när det gäller nämnderna, lämnas med eller utan tillstyrkt ansvarsfrihet.

Foto: L. Birgersson

Uppföljning av kritik från 2022 och 2023

Uppföljning av kritik riktad till grundskolenämnden 2022

År 2022 riktades kritik mot grundskolenämnden i form av en anmärkning. Detta på grund av omfattande och allvarliga brister inom skolformen anpassad grundskola.¹ Alla elever hade inte fått den undervisning och det stöd de hade rätt till. Det fanns stora brister i bedömning och dokumentation av elevernas kunskaper. Kunskapsresultaten följdes inte heller upp i tillräcklig utsträckning. Fem rekommendationer lämnades till nämnden.

¹ Vid tiden för granskningen hette skolformen grundsärskola.

Årets uppföljning visar att nämnden sedan 2022 vidtagit flera omfattande och långsiktiga åtgärder för att komma till rätta med bristerna. Framför allt har nämnden fokuserat på att stärka det systematiska kvalitetsarbetet. Insatser har genomförts för att öka lärarnas behörighet. Personalen har fått kompetensutveckling inom de områden som rekommendationerna handlade om. Stödet från elevhälsan angående extra anpassningar och särskilt stöd har utvecklats.

Rutiner och stödmaterial kring individuella utvecklingsplaner, bedömning och betygsättning har uppdaterats. Betygsprocessen, inklusive individuella utvecklingsplaner och intyg, har kartlagts och kvalitetssäkrats. Kunskapsresultaten följs nu upp för alla elever inom skolformen.

Stadsrevisionens bedömning är att nämnden har omhändertagit rekommendationerna som låg till grund för kritiken. Det finns fortsatta utmaningar i arbetet med att säkerställa att eleverna får den utbildning de har rätt till, men vår bedömning är att nämnden arbetar systematiskt för att höja kvaliteten i skolformen.

Uppföljning av kritik riktad till förskolenämnden 2023

År 2023 riktades kritik mot förskolenämnden i form av en erinran. Detta på grund av att nämnden inte hade fattat nödvändiga beslut om åtgärder för att få ekonomin i balans. Dessutom visade granskningen av särskilt stöd på brister. Det kvarstod även brister i det systematiska brandskyddsarbetet, trots att nämnden hade vidtagit åtgärder. Även rekommendationerna som avsåg utlämnande av allmän handling kvarstod. Bedömningen var att nämnden behövde vidta åtgärder för att stärka den interna styrningen och kontrollen av sin verksamhet.

Årets uppföljning visar att nämnden har vidtagit tillräckliga åtgärder inom de områden som kritiken omfattade. En organisationsförändring har genomförts för att få en mer effektiv styrning och ledning av både verksamheten och ekonomin. Väsentliga processer i verksamheten har kartlagts för att säkerställa att riskhantering sker inom dessa områden. Nämnden har under året fattat beslut om åtgärder för en ekonomi i balans. Rutinerna och den interna kontrollen rörande det systematiska brandskyddsarbetet har stärkts och ett utvecklingsarbete angående särskilt stöd har påbörjats. Alla rektorer har också genomgått utbildning i både systematiskt brandskyddsarbete och i utlämnande av allmän handling.

Stadsrevisionens bedömning är att samtliga tidigare lämnade rekommendationer är omhändertagna. Sammantaget ser vi att nämnden har vidtagit åtgärder för att stärka sin interna styrning och kontroll av både verksamheten och ekonomin.

Uppföljning av kritik riktad till Älvstranden utveckling 2023

Lekmannarevisorerna riktade 2023 kritik i form av en erinran till Älvstranden Utveckling AB. Bakgrunden till kritiken var att granskningen av bolagets arbete med uthyrning av lokaler visade på omfattande brister. Bolaget har även en historik av bristande regelefterlevnad inom området inköp och upphandling och lekmannarevisorerna såg därför ett behov av att bolaget vidtar mer kraftfulla åtgärder inom området.

Årets uppföljning visar att bolaget har vidtagit åtgärder med anledning av föregående års kritik. Tre av fyra rekommendationer inom området uthyrning av lokaler har omhändertagits och det pågår ett arbete för att omhänderta den kvarstående rekommendationen om att implementera stadens riktlinje för uthyrning av lokaler till förenings- och kulturlivet.

Vad gäller inköp och upphandling visade granskningen på fortsatta brister. Sedan den 1 april 2024 arbetar bolaget fullt ut i stadens e-handelssystem och de undantag som tidigare funnits, där inköp utanför systemet har tillåtits, är borttagna. Bolaget har även implementerat en mer begränsad beställarorganisation under slutet av 2024. Effekten av dessa åtgärder kommer att bedömas i samband med uppföljande granskning under 2025.

Stadsrevisionen i Göteborgs Stad

Den kommunala revisionen är kommunfullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och styrelser.

Stadsrevisionen har kommunfullmäktiges uppdrag att granska och främja verksamheten i Göteborgs Stads kommunstyrelse, nämnder och bolag. Enligt Göteborgs Stads revisionsreglemente väljer kommunfullmäktige 22 förtroendevalda revisorer. Bland de förtroendevalda revisorerna utser kommunfullmäktige även lekmanarevisorer, vilka har ett självständigt uppdrag att granska de kommunala bolag som helt eller till viss del ägs av Göteborgs Stad.

Revisorerna ska med oberoende, objektivitet och integritet granska och främja verksamheten i styrelser och nämnder. Revisorernas uppdrag regleras genom kommunallagen, aktiebolagslagen och Göteborgs Stads revisionsreglemente.

Uppdraget som förtroendevald revisor skiljer sig på flera sätt från andra politiska uppdrag. Revisorerna är oberoende i förhållande till nämnderna och bolagen som ska granskas och avgör självständigt vad som ska granskas. Kommunfullmäktige beslutar om revisorernas budget efter det att kommunfullmäktiges presidium har berett den.

Förtroendevalda revisorer

Jonas Ransgård, ordförande (M)
Torbjörn Rigemar, vice ordförande (S)
Bengt Bivall (V)
Sven Andersson (M)
Birgitta Adler (S)
Jens-Henrik Madsen (S)
Susanne Zetterberg Jensen (M)
Jan Fridén (SD)
Gun Cederborg (V)
Bernt Helin Aili (D)
Ann-Christine Alexandersson (S)
Anna Sibinska (MP)
Alf Landervik (L)
Jonas Bergsten Paija (S)
Elisabeth Viking (KD)
Bengt Eriksson (V)
Hans-Göran Gustavsson (SD)
Eva Nihlblad (S)
Ann-Britt Svensson (M)
Amandus Carlenfors (V)
Erik Fristedt (L)
Christina Rogestam (C)

Revisorernas granskning

Granskningen av nämnder och styrelser ska göras med sådan omfattning att revisorerna årligen kan bedöma om:

- verksamheten har skötts på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt
- om Göteborgs Stads årsredovisning, som omfattar kommunens (kommunstyrelsen och nämnderna) och koncernens (kommunen och bolagen) sammanställda redovisning, är rättvisande
- den interna kontrollen i kommunstyrelse, nämnder och bolag är tillräcklig
- resultaten i delårsrapporten och årsbokslutet är förenligt med de mål kommunfullmäktige har beslutat om i budgeten för perioden.

Revisionens uppdrag och arbetsformer regleras i kommunallagen, aktiebolagslagen och Göteborgs Stads revisionsreglemente. Delar av revisorernas uppdrag regleras dessutom i, och påverkas av, annan lagstiftning, som till exempel den kommunala redovisningslagen och lagen om insyn i vissa finansiella förbindelser.

Foto: Lo Birgersson

Rapportering och kommunikation

Kommunfullmäktige ska besluta om årsredovisningen för Göteborgs Stad och ansvarspröva kommunstyrelsen och nämnderna. Som underlag för kommunfullmäktiges prövning lämnar stadsrevisionen en revisionsberättelse och en årsredogörelse. Den senare sammanfattar den granskning som har genomförts under året. Stadsrevisionen redovisar också sina iakttagelser avseende verksamhet och intern kontroll i en

revisionsredogörelse för kommunstyrelsen samt en revisionsberättelse. För varje bolag upprättas en granskningsrapport och en granskningsredogörelse som behandlar bolagets verksamhet och interna kontroll.

Stadsrevisionen genomför också fördjupade granskningar som redovisas i revisionsrapporter, löpande under året.

Språkbruk och revisionstermer

När revisorerna har granskat lämnar de ofta rekommendationer till de granskade nämnderna och bolagen. Rekommendationerna lämnas i syfte att utveckla och förbättra verksamheten och riktas därför inte alltid till nämnden eller styrelsen, utan kan även framföras på förvaltnings- och bolagsnivå.

Ibland lämnar revisorerna även revisionskritik. Revisionskritik graderas genom begreppen erinran och anmärkning. Anmärkning är allvarligast. För nämnderna kan en anmärkning lämnas med eller utan tillstyrkt ansvarsfrihet. Graden av kritik beror på frågans betydelse med avseende på mål (verksamhet), medel (ekonomi) och sammanhang

(bland annat förtroende). Graden av kritik har också en tidsdimension: kritiken skärps om den inte i tillräcklig tid eller omfattning har hanterats av styrelser och nämnder. Om revisorerna riktar en anmärkning mot en styrelse, en nämnd eller mot enskilda ledamöter ges de alltid en möjlighet att yttra sig till kommunfullmäktige. Revisionskritiken mot en styrelse eller en nämnd framgår av missivet som bifogas till redogörelsen.

Åren efter granskningen följer revisorerna upp vilka åtgärder nämnden/förvaltningen eller styrelsen/bolaget har genomfört för att följa revisorernas rekommendationer och kritik.

Stadsrevisionen

Postadress: Box 2141, 403 13 Göteborg

Besöksadress: Stora Badhusgatan 6, Göteborg

Kontaktcenter: 031-365 00 00

stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se